

School-ondersteuningsplan 2015-2016

Basisschool
DE STAPPEN

 in het Spoor van een kansrijke toekomst

INHOUDSOPGAVE

1.	(EXTRA) BEGELEIDING OP DE STAPPEN	3
1.1.	Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen	4
1.2.	Overdracht naar ouders.....	5
1.3.	Looproute leerlingbegeleiding.....	6
1.4.	Klassenbezoeken	7
1.6.	Dyslexie en dyscalculie	10
1.7.	Meer- en hoogbegaafdheid	11
1.8.	Ondersteuning buiten de school	12
1.9.	Doubleren en versnellen.....	12
2.	ONDERSTEUNERS	12
2.1.	Het ondersteuningsteam	12
2.2.	De Intern Begeleider (IB-er).....	13
2.3.	De consulent	13
2.4.	De Vertrouwens Contactpersoon (VCP)	13
2.5.	Schoolmaatschappelijk werk (SMW)	14
2.6.	Jeugdgezondheidszorg.....	14
2.7.	De Beeldbegeleider	14
2.8.	De ouders.....	15
2.9.	Het Samenwerkingsverband Plein 013	15
3.	HET ONDERSTEUNINGSPROFIEL.....	16
3.1.	Het School-ondersteuningsprofiel	16

Inleiding

Het school-ondersteuningsplan van Basisschool De Stappen geeft u een beeld van de uitgangspunten voor onze leerlingbegeleiding en omschrijft hoe deze begeleiding wordt vormgegeven.

1. (EXTRA) BEGELEIDING OP DE STAPPEN

Onze ambitie 'De Stappen, in het spoor van een kansrijke toekomst' sluit naadloos aan op een van de zeven toekomstuitspraken van Xpect Primair 'de eigenheid van ieder kind is richtsnoer voor ons onderwijs'.

De leerling staat centraal en de leerkracht doet er toe.

Met een open onderzoekende blik staan wij midden in de samenleving. Het is die samenleving waarvan onze leerlingen straks deel uitmaken. Wij leiden onze leerlingen in een veilige omgeving op tot maatschappelijk betrokken burgers die een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving door hun talenten optimaal in te zetten.

Al onze leerlingen hebben hun unieke persoonlijkheid en een andere behoefte om te spelen en te leren. De meeste leerlingen leren op een regelmatige, gemiddelde manier. Sommige leerlingen hebben een langere tijd nodig om iets te kunnen leren. Er zijn ook leerlingen die maar weinig uitleg nodig hebben om hele grote leerstappen te kunnen maken. Deze verschillen ontstaan door verschillen in intelligentie, sociale- en emotionele ontwikkeling, lichamelijke condities, motorische ontwikkeling, werkhouding en door het milieu en de cultuur waar onze leerlingen vandaan komen. Wij als basisschool De Stappen hebben als taak om ons onderwijs zo in te richten dat elk kind zo goed mogelijk tot zijn/haar recht komt, ongeacht de verschillende leermogelijkheden van onze leerlingen.

De kinderen leren zowel individueel als samen. We vinden het van belang dat kinderen leren om keuzes te maken en hier verantwoordelijkheid voor te nemen. De leerling is mede eigenaar van zijn of haar eigen leerproces.

We willen dat interne en externe zorg zoveel mogelijk preventief op elkaar is afgestemd. De individuele onderwijsbehoeften worden zoveel mogelijk geclusterd en verwerkt in een groepsaanbod. Er wordt gewerkt vanuit groepsplannen. Een eerste stap naar groepsoverstijgend werken is gemaakt. Tijdens de gymlessen door de combinatiefunctionaris worden de vrij gekomen leerkrachten ingezet voor meer handen in de groep.

Onderwijsbehoeften formuleren we door aan te geven wat een kind nodig heeft om de volgende stap in zijn ontwikkeling te kunnen zetten.

We streven naar een verschuiving van reactief naar proactief denken. In plaats van vooral achteraf te bekijken of een kind de doelen behaald heeft (bijvoorbeeld door te toetsen) en te „repareren“ als dit niet het geval blijkt te zijn, hanteren we een werkwijze waarbij de leerkracht vooraf nadenkt over wat een kind nodig heeft om de gestelde doelen te bereiken.

Ouders gaan hierbij een steeds belangrijkere positie innemen. Ouders en leerkrachten hebben een gezamenlijk doel: ze willen het beste voor (de ontwikkeling van) het kind. Wij zijn van mening dat opvoeden een samenspel is tussen gezin en school. Als idealistische lerende organisatie willen wij de samenwerking tussen team, leerlingen en ouders centraal stellen. Na een eerste verkenning in mei 2015 gaat De Stappen zich verder ontwikkelen richting educatief partnerschap met ouders (zie bijlage schoolplan 2015-2019).

1.1. Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen

Om kinderen goed en op basis van hun onderwijsbehoeften te kunnen begeleiden, is het belangrijk dat de ontwikkeling van de kinderen zorgvuldig wordt gevolgd. Op De Stappen gebeurt dat door:

- interactie met kinderen: al pratend en delend leert een leerkracht veel over de manier waarop een leerling leerstof verwerkt
- observatie: in groep 1-2 wordt hierbij gebruik gemaakt van het instrument “KIJK!”
- het nakijken van verwerkingsopdrachten die door kinderen zijn gemaakt
- het bespreken van gemaakt werk met de kinderen en het achterhalen van strategieën die door kinderen zijn gebruikt
- het analyseren van toetsresultaten van zowel methode gebonden als niet-methode gebonden toetsen
- het maken van toets- en trendanalyses
- het begeleiden van de kinderen tijdens de instructie, maar ook tijdens de verwerking van de leerstof.

Alle gegevens die wij over leerlingen verzamelen, op zowel cognitief als sociaal-emotioneel gebied worden digitaal opgeslagen in het administratiesysteem ParnasSys. Binnen dit systeem kunnen we resultaten opslaan, notities maken en tevens is het mogelijk om gegevens uit verschillende andere digitale systemen te koppelen aan onze gegevens. Daarnaast kunnen we op verschillende niveaus de ingevoerde gegevens oproepen en trendanalyses maken.

We maken hierbij gebruik van het draaiboek Opbrengstgericht werken Xpect Primair (zie bijlage). De richtlijnen van Xpect Primair worden opgevolgd. Daarnaast worden er jaarlijks op basis van school specifieke behoeften door de Intern Begeleiders toevoegingen gedaan, welke zijn terug te vinden op de toetskalender en in het toetsprotocol (zie bijlage). Beide instrumenten worden minimaal een keer per jaar geëvalueerd met het team.

Na elke toetsperiode vinden toetsbesprekingen plaats waarbij de leerkracht, de Intern Begeleider en de directie plaatsnemen. Voorafgaand worden de toetsen door de leerkracht geanalyseerd en beschreven volgens het draaiboek van Xpect Primair. Na de bespreking wordt de groepsanalyse met de betreffende acties in Parnassys gezet.

Op individueel niveau vindt analyse plaats door de leerkracht bij leerlingen die:

- op methodetoetsen onvoldoende scores op een of meerdere onderdelen en/of
- op Citotoetsen te weinig vaardigheidsgroei hebben gemaakt (0 of rode lijn) en/of
- een vaardigheidsscore hebben van IV of V.

In het groepsoverzicht (zie bijlage) wordt dit beschreven bij de specifieke onderwijsbehoeften van het betreffende vak of ontwikkelingsgebied. De daarbij behorende specifieke doelen, zijn terug te vinden in het groepsplan of individueel handelingsplan (zie bijlage). De doelen gesteld vanuit de methode zijn daarbij leidend, de doelen vanuit Cito worden bij de toetsanalyses meegenomen.

Citotoetsen worden in principe bij alle leerlingen afgenomen. Bij leerlingen met een eigen leerlijn kan hier in overleg met de intern begeleider van afgeweken worden.

De formulieren van de groepsanalyses en het groepsoverzicht vormen de schriftelijke overdracht bij de overgang naar een volgende groep en worden tevens vastgelegd in Parnassys. Daarnaast vindt er een mondelinge overdracht plaats.

De Intern Begeleiders zorgen na elke toetsperiode voor een analyse op schoolniveau, die gepresenteerd wordt aan het team.

De sociaal-emotionele ontwikkeling van onze kinderen volgen wij door goed te observeren en in gesprek te gaan met de kinderen en de ouders. Daarnaast gebruiken we ZIEN in de groepen 3 t/m 8 als leerlingvolgsysteem voor de sociaal emotionele ontwikkeling (zie bijlage). Het leerkrachtgedeelte wordt

jaarlijks voor alle leerlingen ingevuld (medio oktober) en de leerlingen van groep 6 t/m 8 vullen jaarlijks de leerlingenvragenlijsten in.

De uitslagen van Zien worden besproken tijdens de leerlingenbesprekingen door de leerkracht en de Intern Begeleider. Afhankelijk van de uitslagen van Zien wordt door de leerkracht al dan niet een Plan Sociaal Emotionele Ontwikkeling (SEO) gemaakt op groeps- of individueel niveau. Als evaluatie van een plan, volgt een tweede afname van Zien. In groep 1-2 wordt de Sociaal emotionele ontwikkeling gevolgd door middel van KIJK.

Zowel preventief als curatief wordt De Kanjertraining ingezet.

Binnen onze school zijn de twee Vertrouwens Contact Personen (VCP-ers) opgeleid als coördinator sociale veiligheid. Daarnaast wordt een Pestprotocol gehanteerd (zie bijlage).

Zowel voor de cognitieve, als voor de sociaal emotionele ontwikkeling geldt dat er eerst ingestoken wordt op groepsniveau, in de eigen klas met de eigen leerkracht. Dit zien wij als basisondersteuning, waar iedere leerling, in iedere groep recht op heeft.

Om alle genoemde resultaten af te zetten tegen de landelijke norm en een vergelijkbare populatie, maken wij gebruik van het Cito LOVS.

Gezien de populatie van De Stappen streven we er naar dat de gemiddelde Citoscores per leerjaar boven en de gemiddelde vaardigheidsgroei per leerjaar op het landelijk gemiddelde liggen. Per leerjaar zijn er voor de belangrijkste vakken streefdoelen op schoolniveau vastgesteld op basis van gemiddelden over de verschillende groepen en de verschillende toetsen (technisch lezen) over de afgelopen jaren.

Schoolnormen

- Begrijpend lezen, technisch lezen (DMT, leestempo, leestechiek) en rekenen voor groep 3 t/m 8: Streven 55 % in niveau I en II, maximaal 30 % in niveau IV en V.
- Spelling groep 3 t/m 8: Streven 65 % niveau I en II, maximaal 25% in niveau IV en V.
- Taal en Rekenen voor Kleuters: Streven 70 % in niveau I en II, maximaal 20% in niveau IV en V.

1.2. Overdracht naar ouders

Via het rapport informeren wij ouders over de resultaten van de leerling. Naar aanleiding hiervan voeren de leerkrachten jaarlijks 2 of 3 gesprekken met de ouders. De resultaten van de Citotoetsen worden in het rapport gezet en besproken. Het leerproces, de begeleiding en het welbevinden van de leerling zijn eveneens gespreksonderwerpen.

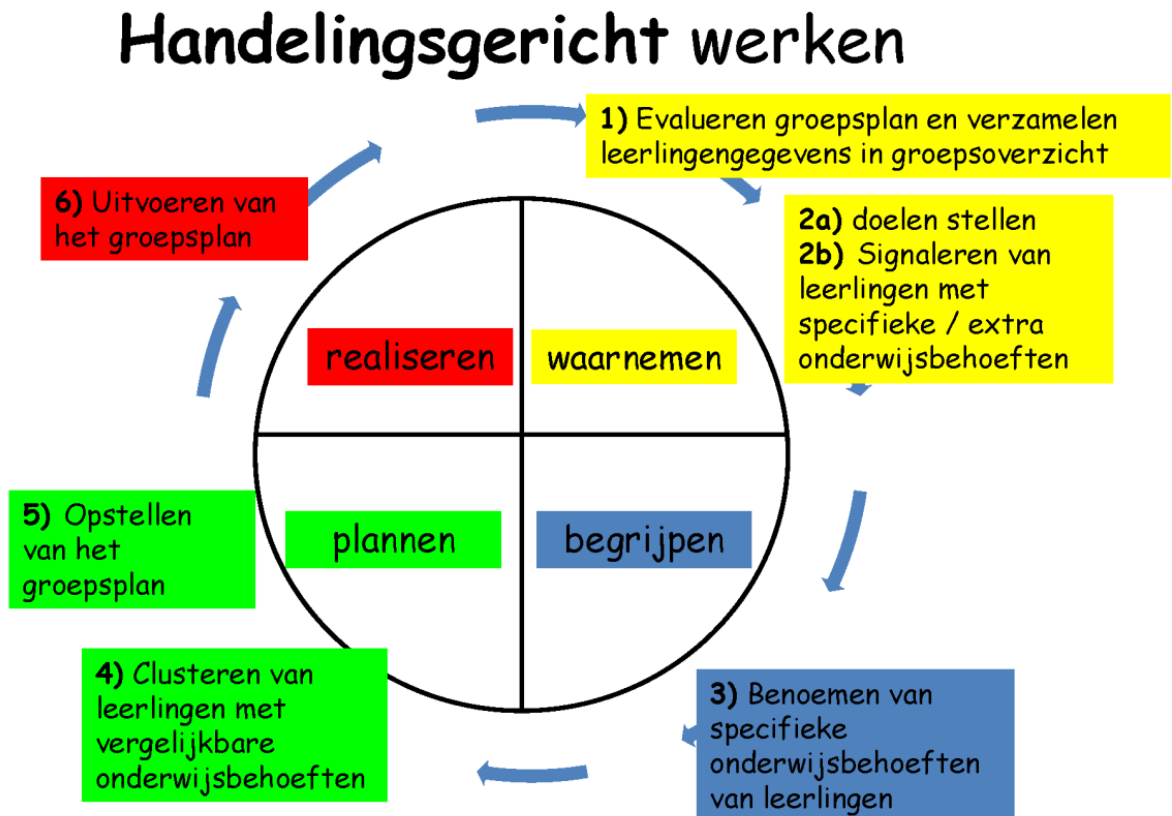
Natuurlijk kunnen ouders tussentijds ook afspraken met de leerkracht van hun kind maken, om de ontwikkeling te bespreken. Er zijn ook situaties waarin de leerkracht en/of de intern begeleider aanleiding zien om met de ouders een gesprek aan te gaan. Zij zullen dan het initiatief nemen ouders/verzorgers uit te nodigen.

De ontwikkeling binnen de school is om steeds meer vanuit de dialoog samen met ouders en kinderen de onderwijsbehoeftes vast te stellen, op elkaar af te stemmen en eraan tegemoet te komen. Gezamenlijke verantwoordelijkheid en duidelijkheid is hierin van belang; wanneer is de inbreng van ouders gewenst en wie neemt welke eindbeslissingen?

De leerling krijgt bij gesprekken ook een steeds belangrijkere rol; we gaan niet alleen in gesprek óver de leerling, maar ook mét de leerling. We willen er naar toe dat de leerling in toenemende mate de verantwoordelijkheid krijgt over zijn eigen leerproces.

1.3. Looproute leerlingbegeleiding

De Stappen hecht waarde aan professionaliteit onder andere bij het evalueren van opbrengsten en planmatig werken aan optimalisering van de opbrengsten. Om bij de begeleiding van alle leerlingen van De Stappen planmatig te werk te gaan, wordt het Handelingsgericht werken (HGW) als onderlegger gebruikt.

Binnen HGW staan de onderwijsbehoeften van de leerling centraal. We stellen ons de vraag: Wat heeft dit kind nodig om zijn doelen te bereiken, binnen deze setting; met deze leerkracht, met deze ouders, op deze school? Het is het afstemmen van het onderwijsaanbod op de onderwijsbehoefte van de leerling, binnen de mogelijkheden van de groep en in brede zin die van de school. Onderwijsbehoeften geven concrete aanwijzingen over de doelen die je voor een leerling in een bepaalde periode nastreeft en hoe je deze wilt bereiken. De leerkracht brengt in beeld welke doelen er zijn en hoe deze doelen bereikt kunnen worden met eventuele aanpassingen (in instructie, leertijd, hulpmiddelen, materialen, werkvormen, taakaanpak, werkhouding e.d.). Op basis van deze gegevens kiest de leerkracht activiteiten voor de hele groep, subgroepen en/of individuele leerlingen. Er vindt clustering plaats van leerlingen met dezelfde onderwijsbehoeften. Het aanbod voor deze kinderen wordt gepland in een groepsplan. Uitgangspunt hierbij is dat voor alle leerlingen in de groep minimum doelen voor de basisvaardigheden gesteld worden. De Stappen legt de nadruk op kwalitatief goed onderwijs binnen de basisvaardigheden.

De evaluatie van de groepsplannen door de leerkracht vindt plaats op basis van observaties in de klas, methode- en niet methode gebonden toetsen. Twee jaarlijks wordt dit met de IB-er tijdens de

groeplanbesprekingen besproken. Tevens worden eventuele ondersteuningsbehoeften van de leerkracht vastgesteld.

De onderwijsbehoeften van leerlingen bieden aanknopingspunten voor de pedagogische en didactische aanpak van de leraar, de omgang tussen groepsgeenootjes en de inrichting van de onderwijsleeromgeving. De specifieke onderwijsbehoeften van ieder kind worden beschreven in het groepsoverzicht. Zowel de positief-stimulerende factoren, als de moeilijke- belemmerende factoren krijgen hierin een plaats. De onderwijsbehoeften van een leerling kunnen zich richten op de volgende vijf IVO-velden: hoeveelheid aandacht en tijd, onderwijsmaterialen, ruimtelijke omgeving, expertise en samenwerking met andere instanties.

Bij de cyclus van handelingsgericht werken horen acties, die deels beschreven zijn in het draaiboek Opbrengstgericht werken Xpect Primair. De specifieke invulling van de cyclus rondom de begeleiding van de leerlingen wordt door de Intern Begeleiders per schooljaar ingepland. Te denken valt aan overdracht tussen leerkrachten, klassenbezoeken door de Intern Begeleiders, toets- en leerlingenbesprekingen en groepsplanperiodes. De kalender rondom de leerlingbegeleiding wordt uitgereikt aan het team en maakt zichtbaar hoe HGW op De Stappen vertaald wordt naar de praktijk. Jaarlijks wordt de kalender inclusief de geplande activiteiten geëvalueerd met het team (zie bijlage).

1.4. Klassenbezoeken

Om zicht te krijgen op de kwaliteit van het onderwijsleerproces, de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht, de onderwijsbehoeften van een leerling of een groep en de onderwijskundige ontwikkelingen worden er regelmatig klassenbezoeken afgelegd. Een aantal klassenbezoeken zijn opgenomen in de kalender, anderen worden ingevuld naar behoeften. Bij de start van het schooljaar staan de klassenbezoeken van de IB-er in relatie tot het groepsplan. De geplande bezoeken de tweede helft van het schooljaar richten zich op verbetertrajecten.

Afhankelijk van het doel van het bezoek wordt er al dan niet gekozen voor een specifieke kijkwijzer. Er vinden ook flitsbezoeken plaats. Klassenbezoeken worden onder meer afgelegd door de directie, de Intern Begeleider, de consultant of externen. In het kader van professionalisering kunnen leerkrachten ook onderling klassenbezoeken afleggen. Voorafgaand wordt het doel van het bezoek en de wijze van observeren duidelijk gecommuniceerd.

1.5. Niveaus in ondersteuning

De begeleiding op De Stappen wordt beschreven aan de hand van drie niveaus. Om alle leerlingen de juiste begeleiding te kunnen geven, zal iedere leerkracht moeten beschikken over een goed klassenmanagement, gericht op differentiatie. In de begeleiding van de leerkrachten zal hierop ingestoken gaan worden, onder meer door middel van klassenbezoeken, werkbijeenkomsten en intervisie. Ontwikkelingen rondom klassenmanagement zijn terug te lezen in het meerjarenplan zorg en het schoolplan. De doorgaande lijn van groep 1 tot en met 8 is hierbij een aandachtspunt.

Niveau 1: Basisondersteuning

Niveau 1 omvat de basisondersteuning. Iedere leerkracht geeft kwalitatief goed onderwijs en speelt daarbij in op de onderwijsbehoefte van de leerlingen op (sub)groepsniveau. Hij werkt preventief en richt het onderwijs zo in dat problemen zoveel mogelijk voorkomen worden.

Het geven van instructie op 3 niveaus en het opstellen en werken met groepsoverzichten en groepsplannen behoort tot de basisbekwaamheden van iedere leerkracht. Voor rekenen en technisch lezen (groep 3 t/m 5) of begrijpend lezen (groep 6 t/m 8) of taal (groep 1-2) wordt een groepsplan gemaakt en indien nodig ook op sociaal emotioneel gebied (zie bijlage).

Indien een leerling met de basisondersteuning/groepsaankpak onvoldoende vorderingen maakt of op sociaal emotioneel gebied meer nodig heeft als de groepsaankpak, komt de Intern begeleider (IB-er) in beeld. Dit is het geval bij:

- een vaardigheidsgroei die een stuk onder het landelijk gemiddelde ligt (0 of rood gekleurd in Parnassys) en/of
- op een of meerdere cognitieve vakken een vaardigheidsscore op niveau IV en V en/of
- uitval op sociaal emotioneel gebied; uitval op 'Zien' (WB en/of BT rood) of problemen gesignaleerd door leerkracht, ouders, leerling of externen, waarbij geen verbetering zichtbaar is.

Betreffende leerlingen worden besproken in de twee jaarlijkse leerlingenbesprekingen en de leerkracht gaat over tot extra ondersteuning (niveau 2). De ouders worden hierover ingelicht door de leerkracht; iedere (volgende) stap buiten de basisondersteuning communiceert de leerkracht met de ouders, al dan niet ondersteunt door de IB-er.

Niveau 2: Extra ondersteuning

Extra ondersteuning binnen de school

Leerlingen van begeleidingsniveau 2 vallen cognitief en/of sociaal emotioneel gezien buiten de groepsaankpak. Zij hebben bijvoorbeeld een individuele aanpak nodig voor gedrag/werkhouding en/of vormen het vierde niveau van instructie binnen het groepsplan. De onderwijsbehoeften van deze leerlingen zijn onder meer: extra individuele instructie en verwerking, extra feedback, het inzetten van extra didactische materialen en het nemen van extra pedagogische maatregelen zoals een beloningsstelsel of het creëren van een rustige werkplek.

Een intern onderzoek door de Intern Begeleider, de Remedial Teacher of een collega met specifieke expertise, kan door de leerkracht aangevraagd worden, als de geboden begeleiding onvoldoende resultaat oplevert. De IB-er wordt hiervan vooraf op de hoogte gesteld. In overleg met de Intern Begeleider kan de consulent die aan school verbonden is of een consulent met specifieke expertise van Plein 013 worden ingezet.

Extra ondersteuning buiten de school

De mogelijkheid bestaat om extern advies in te winnen door bijvoorbeeld een logopedist, fysiotherapeut, orthopedagoog of het Steunpunt Hoogbegaafdheid in te schakelen. Advies aan ouders hierover, gaat in overleg met de IB-er. Ouders kunnen ook zelf het initiatief hiertoe nemen. De school kan gebruik maken van de experts die ouders hebben ingeschakeld.

Op het moment dat de school een hulpvraag heeft en onderzoek noodzakelijk vindt, zal de school hierover met ouders in gesprek gaan. De school onderneemt actie en als de bekostiging niet door de gemeente vergoed wordt, zal de school de kosten op zich nemen.

Om de kwaliteit van het onderwijs op De Stappen te waarborgen kan het daarnaast zinvol zijn om gebruik te maken van externe expertise op het gebied van onderwijsontwikkeling.

De extra begeleiding voor een individuele leerling staat concreet beschreven als extra onderdeel in het groepsplan. Als de begeleiding te veel omvattend is, kan de leerkracht ervoor kiezen vanuit het groepsplan te verwijzen naar een individueel handelingsplan (IHP). (Zie bijlage).

Remedial teaching buiten de klas

De leerkracht kan bij het uitvoeren van de extra begeleiding ondersteuning van de Remedial Teacher krijgen. Het uitgangspunt van De Stappen daarbij is dat vroegtijdig achterstanden worden weggewerkt op de basisvakken, zodat vervolgens weer aangesloten kan worden bij de groep.

Voorafgaand aan RT buiten de klas, is door de leerkracht geanalyseerd waar het probleem zit en is er in de klas voor een periode van 6 tot 8 weken planmatig gewerkt aan het bereiken van concreet omschreven

doelen. Als de gestelde doelen niet behaald zijn, kan de leerkracht een gesprek met de IB-er aanvragen om de mogelijkheid van RT te bespreken. Vooraf wordt het formulier 'Aanvraag extra zorg' ingevuld. (zie bijlage). In overleg met de RT- leerkracht, kijken de IB-ers welke kinderen in aanmerking komen voor een RT- periode van 8 tot 10 weken.

Er wordt in de RT-tijd desgewenst ruimte gemaakt voor kinderen met verhoogd risico op dyslexie. Leerlingen die in groep 3 op 2 toets momenten gemiddeld een E/V-score hebben op de DMT en/of spellingtoets, komen in de eerste twee periodes van groep 4 in aanmerking voor R.T. Dit is noodzakelijk voor de begeleiding en het (mogelijke) onderzoek voor kinderen met Ernstig Enkelvoudige dyslexie (EED). De RT-leerkracht richt zich op verder diagnostisch onderzoek en instructie. Inoefening en automatisering vindt in de klas en thuis plaats. De RT- er maakt het handelingsplan voor het gebied waarop hij de leerling begeleidt en zorgt voor een transfer van het plan naar de klas en thuis. De RT-er informeert de leerkracht, de leerkracht communiceert met de ouders. Specifieke afspraken over de inzet van RT zijn vastgelegd in de RT-routing (zie bijlage). Voor kleuters met een taalachterstand is er de mogelijkheid tot tutoring (zie bijlage).

De leerkracht zorgt dat hij goed op de hoogte blijft van de ontwikkelingen van zijn leerlingen, ook van de momenten dat zij door anderen worden ondersteund, zoals bij de RT buiten de klas en de plusgroep het geval is. Hij blijft eindverantwoordelijk.

Eigen leerlijnen

Aanpassingen in aanbod en leertijd kunnen leiden tot een eigen leerlijn. We spreken van een eigen leerlijn als een kind een eigen onderwijsaanbod krijgt dat past bij de eigen mogelijkheden en dat afwijkt van het lesprogramma en de omschreven einddoelen van het basisonderwijs. Dit betekent in de praktijk dat een leerling niet de gestelde doelen van groep 8 gaat halen. Voor deze leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld (zie bijlage). Onze richtlijnen voor het vaststellen van een OPP zijn beschreven in het Plan en routing OPP (zie bijlage).

De OPP's voor het schooljaar 2015-2016 worden opgesteld door de IB-er in samenwerking met de leerkracht en consulent. De praktische uitwerking (materialen verzorgen, instructie geven) wordt door een (eigen) leerkracht verzorgd. De leerlingen krijgen 3 keer per week instructie van een leerkracht. Indien mogelijk wordt de leerkracht bij de uitvoering ondersteund door een collega.

Niveau 3: Arrangementen

Als tijdens toets- of leerlingenbesprekingen blijkt dat een leerling herhaald onvoldoende profiteert van het groeps- of individueel handelingsplan (niveau 2), gaan we over naar het derde begeleidingsniveau; het arrangement. Hiervan is sprake als het niveau van de aangeboden leerstof in de klas en/of de wijze waarop deze wordt aangeboden en het cognitieve niveau van de leerling en/of de ondersteuningsbehoeften van de leerling dermate verschilt, dat er onvoldoende groei mogelijk is en/of het welbevinden van de leerling in gevaar komt.

- De vaardigheidsgroei ligt een stuk onder het landelijk gemiddelde (0 of rood gekleurd in Parnassys) en/of
- er is uitval op sociaal emotioneel gebied; uitval op 'Zien' (WB en/of BT rood) en/of
- er zijn gedrags- en/of werkhoudingsproblemen gesignaleerd door leerkracht, ouders, leerling of externen, waarbij geen verbetering zichtbaar is.

Een arrangement kan op de eigen school of op een andere school worden uitgevoerd.

In samenspraak met de ouders wordt er door de Intern Begeleider en de consulent van Plein 013 een groeidocument ingevuld. <https://start.onderwijstransparant.nl/Pages/Login.aspx>

Om een goed beeld te krijgen van de ondersteuningsbehoefte van een leerling is het van belang dat de school beschikt over de juiste informatie over het kind. Hierbij spelen de ouders en de voorschool een belangrijke rol.

Nadat de ondersteuningsbehoefte is bepaald wordt een ondersteuningsaanbod in de vorm van een arrangement opgesteld. Dit arrangement wordt uitgeschreven in handelingsgerichte activiteiten. Bij het arrangement wordt een kostenindicatie opgesteld. Elementen uit de jeugdhulpverlening kunnen eveneens aan het arrangement (als bijlage) worden toegevoegd. Ouders worden nauw betrokken bij het opstellen van het arrangement.

Een belangrijke vraag die de school zich vervolgens moet stellen is of het arrangement binnen de eigen school kan worden uitgevoerd. Het ondersteuningsprofiel van de school is daarbij een goede leidraad (zie bijlage).

Als school en ouders overeenstemming hebben over het arrangement binnen de eigen school, kan het arrangement worden vastgelegd en kan de uitvoering starten. Voordat het arrangement ten uitvoer wordt gebracht, is door de school een Ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. In het OPP zijn de belemmerende en de bevorderende factoren, de doelen en het uitstroomprofiel van het kind opgenomen.

Voor een aantal kinderen wordt door school gekozen voor een arrangement buiten de eigen school. Dit kan zijn een andere basisschool, een speciale basisschool, een school voor speciaal onderwijs of een van de andere voorzieningen die in het samenwerkingsverband voorhanden zijn. Als gedacht wordt aan een arrangement buiten de eigen school dan heeft de school de zorgplicht om voor het kind voor een passende plaats te zoeken, daarbij rekening houdend met de wensen van de ouders. De school informeert de ouders hierover en overlegt met de nieuwe school. De makelaar van het samenwerkingsverband kan indien nodig worden geconsulteerd.

Als de school en de nieuwe school overeenstemming hebben over het arrangement wordt dit door de zorgplichtige school in ieder geval ook schriftelijk meegedeeld aan de ouders. Vooraf zorgt de school voor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband. De ouders hebben vervolgens de taak om hun kind aan te melden bij de nieuwe school. Het samenwerkingsverband Plein 013 heeft regels opgesteld die passen binnen de wet op Passend onderwijs.

Ten behoeve van de bespreking van leerlingen (arrangementen en Toelaatbaarheidsverklaringen) heeft Plein 013 het Loket 013 ingericht. Ook is er een digitaal instrument ontwikkeld voor Ondersteuning en Overdracht. Daarmee wordt duidelijk wat er al gedaan is, welke partijen deelnemen en hoe het arrangement vorm krijgt. Als ouders/verzorgers het niet eens zijn met de keuze van de Toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband of met de keuze van een andere school dan kunnen zij een bezwaarprocedure starten bij de landelijke geschillencommissie www.onderwijsgeschillen.nl.

1.6. Dyslexie en dyscalculie

Dyslexie

Goed leesonderwijs doet er toe! Er zal ingestoken moeten worden op een goede, gedifferentieerde instructie door de leerkracht. Met effectief lees- en spellingonderwijs zorgt de school ervoor dat een kind met (ernstige) lees/spellingproblemen verzekerd kan zijn van ondersteuning tijdens de hele schoolloopbaan. Al dan niet met behulp van een behandeling door een dyslexiebehandelaar, wanneer er sprake is van ernstige enkelvoudige dyslexie (EED).

Op De Stappen volgen wij onze kinderen via een Leerlingvolgsysteem (LOVS) op alle leergebieden. Hierdoor kunnen wij vroegtijdig signaleren of een kind mogelijk problemen krijgt met technisch lezen en/of spellen. Vanaf dat moment, soms al in de kleutergroep (observatie instrument Kijk) en vaak in groep 3 en 4, gaan wij ons handelen planmatig vastleggen in groepsplannen en individuele handelingsplannen. Hiermee is in feite de extra begeleiding en leesondersteuning een feit geworden. De leerkrachten houden ouders/verzorgers op de hoogte van hun handelen en de resultaten daarvan.

Mochten de resultaten uiteindelijk aanleiding zijn voor het aanvragen van een dyslexieonderzoek, dan stelt de school een leesdossier op waarin de resultaten van de leerling en de interventies van de school worden aangegeven en het vermoeden van ernstige dyslexie wordt onderbouwd. Met dit leesdossier kan via de gemeente een dyslexieonderzoek aangevraagd worden.

De school en de ouders leveren de benodigde spullen aan. Er volgt indien nodig overleg met schoolmaatschappelijk werk om mogelijke andere problematieken te onderzoeken en uit te sluiten.

Vervolgens stuurt de IB-er de aanvraag door naar de zorgaanbieder. Als deze heeft beoordeeld of een onderzoek gegrond is, vragen zij een beschikking aan bij de gemeente.

De vergoede zorg geldt voor kinderen met een ernstige, enkelvoudige dyslexie. Dat wil zeggen dat er bij deze kinderen, naast dyslexie, geen sprake is van een of meer andere (leer)stoornissen.

Voor kinderen waarbij een onderbouwd vermoeden is van dyslexie of waarbij dyslexie is vastgesteld, hanteren wij compenserende en dispenserende maatregelen. Wij zijn van mening dat een dyslexieverklaring voor deze leerlingen op De Stappen niet nodig is om de nodige extra hulp te bieden. Het voortgezet onderwijs kan wel een verklaring eisen. Als ouders/verzorgers toch een verklaring willen hebben, kunnen zij zelf een onderzoeksbureau inschakelen om een onderzoek te laten doen. Zij moeten dit onderzoek zelf bekostigen. In het dyslexieprotocol wordt de lijn van De Stappen specifiek beschreven (zie bijlage).

Dyscalculie

Het protocol Ernstige RekenWiskundeproblemen en Dyscalculie wordt de komende schooljaren ingezet als leidraad bij het ontwikkelen van goed rekenwiskunde-onderwijs, het afstemmen van het rekenonderwijs op de ontwikkeling van leerlingen en het voorkomen van reken-wiskunde problemen.

In schooljaar 2015-2016 wordt een rekencoördinator aangesteld, die het beleidsplan rekenen vorm gaat geven.

Als basis voor goed rekenonderwijs wordt er dit jaar gezocht naar een moderne, kwalitatief goede rekenmethode, die naast de basisgroep ook voorziet in de behoeften van zowel de betere rekenaars als de kinderen met (ernstige) rekenproblemen.

Onderstaand schema geeft de verschillende fasen in onderwijsbehoeften van onze rekenaars weer. Bij fase oranje en rood wordt er een expert ingeschakeld; een leerkracht met specifieke expertise, de RT-leerkracht of een consulent van Plein 013 met rekenexpertise.

groen	Fase groen: een normale rekenwiskundige ontwikkeling. De onderwijsbehoeften zijn niet specifiek
geel	Fase geel: er doen zich in de ontwikkeling geringe rekenwiskunde-problemen voor op deelgebieden. Op deelgebieden ontstaan specifieke onderwijsbehoeften.
oranje	Fase oranje: er doen zich ernstige rekenwiskunde-problemen voor, die in principe door deskundige begeleiding oplosbaar zijn binnen de school. Er is sprake van specifieke onderwijsbehoeften op het gebied van reken-wiskunde.
rood	Fase rood: er doen zich ernstige en hardnekkige reken-wiskunde problemen voor, die in principe zijn te begeleiden binnen de school, maar waarbij mogelijk externe ondersteuning gewenst is. De specifieke onderwijsbehoeften op gebied van reken-wiskunde zijn structureel.

1.7. Meer- en hoogbegaafdheid

Uitgaande van onze visie op onderwijs willen wij iedere leerling op Basisschool De Stappen optimale kansen en begeleiding bieden. Wij willen een passend aanbod voor alle leerlingen, ook voor meer-en hoogbegaafde leerlingen. De signalering vindt zorgvuldig en transparant plaats volgens het Protocol voor Signalering en

Diagnosticering van intelligente en (hoog)begaafde kinderen in het Primair Onderwijs (SiDi3). Jaarlijks wordt voor de kinderen van groep 3 t/m 8 de SiDi3 afgenomen in oktober. Dit met uitzondering van leerlingen die gediagnosticeerd hoogbegaafd zijn of leerlingen die eerder in groep 3 t/m 5 gesignaleerd zijn vanuit SiDi3. In groep 6 volgt weer een jaarlijkse signalering voor laatst genoemde leerlingen. In groep 1-2 wordt de ontwikkelingsvoorsprong op een of meerdere gebieden zichtbaar door het gebruik van 'Kijk'.

Daarnaast is er een planmatig aanbod van compacten, verrijken en verbreden. Momenteel wordt er gebruik gemaakt van een plusklas voor meer- en hoogbegaafde kinderen voor de midden- en bovenbouw. Het beleidsplan hoogbegaafdheid (zie bijlage) beschrijft hoe er op De Stappen omgegaan wordt met meer- en hoogbegaafde leerlingen. Uitgangspunt hierbij is dat de aangeboden ondersteuning, zowel op cognitief als sociaal emotioneel gebied zo veel mogelijk binnen de eigen groep gerealiseerd wordt. De hoogbegaafdheidsspecialist ondersteunt de leerkrachten hierbij met expertise, leerstofaanbod en management in de klas. Daarnaast krijgt de school ondersteuning van het Steunpunt Hoogbegaafde leerlingen van Plein 013. De begeleiding varieert van deskundigheidsbevordering van het team, ondersteuning en begeleiding van de leerkracht tot begeleiding van de leerling en zijn ouders.

1.8. Ondersteuning buiten de school

Het kan voorkomen dat kinderen buiten de school een vorm van ondersteuning krijgen, zoals externe remedial teaching, dyslexiebehandeling, logopedie, fysiotherapie of ergotherapie. Het bestuur heeft hierbij het standpunt ingenomen dat dergelijke ondersteuning niet tijdens schooltijd mag worden gegeven. Indien er redenen zijn om hiervan af te wijken gebeurt dit altijd in overleg met en toestemming van de directie (20111031 RAAMWERK specialistische hulp onder schooltijd Xpect Primair, zie bijlage).

1.9. Doubleren en versnellen

In principe doubleren er geen kinderen op De Stappen. Dit principe is gebaseerd op de eis die in de wet wordt gesteld, namelijk dat er sprake dient te zijn van een doorgaande ontwikkelingslijn die niet onderbroken wordt. Toch kan het voorkomen dat een leerling een jaar extra in een groep nodig heeft. Wij hebben afgesproken dat een leerling maximaal één jaar extra krijgt om de basisschool te doorlopen, met uitzondering van najaarskinderen. Bij de beslissing over doublure of kleuterverlenging wordt een zorgvuldige afweging gemaakt waarbij het beslissingsmodel doubleren in groep 1 t/m 8 ingevuld wordt. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de Intern Begeleider. Voor de overgang van groep 1 naar 2 naar 3 hanteren we een protocol (zie bijlage).

Leerlingen die overeenkomstig presteren met hun mogelijkheden komen niet in aanmerking voor verlenging van het onderwijs, omdat dit voor de leerling geen oplossing voor de langere termijn biedt.

Een verlengd schooljaar dient te leiden tot een duidelijk rendement zoals hogere prestaties, beter welbevinden en vergroting van het zelfvertrouwen.

Een vervroegde doorstroming is een ingrijpende onderwijsaanpassing voor hoogbegaafde leerlingen en moet eveneens weloverwogen genomen worden. De verantwoordelijkheid van de beslissing ligt altijd bij de directie en gebeurt in overleg met ouders, leerling, leerkracht en IB-er.

2. ONDERSTEUNERS

2.1. Het ondersteuningsteam

Het is steeds van belang om meteen de gewenste deskundigheid in te schakelen zodat met vroege interventies belemmeringen kunnen worden weggenomen.

De Stappen beschikt hiertoe over een extern ondersteuningsteam waarin onderwijs, schoolmaatschappelijk werk en jeugdgezondheidszorg samenwerken. Vanzelf worden ouders hierbij betrokken. Het extern

ondersteuningsteam bestaat uit twee Intern Begeleiders, de schoolverpleegkundige, de schoolmaatschappelijk werker en op afroep de consultants. Naast individuele leerlingen worden ook (sociale) problematieken met betrekking tot de gesignaleerde zorg besproken.

Daarnaast is er een intern ondersteuningsteam waarin de directeur, de Intern Begeleiders en op afroep de consultants plaats nemen. Twee wekelijks vindt er overleg plaats over het beleid en (individuele) leerlingen t.a.v. begeleiding en ondersteuning. De directeur is op de hoogte en neemt (eind)beslissingen.

In het 'Jaarplan ondersteuning' staat per schooljaar omschreven welke doelen nagestreefd worden, welke ondersteuners daarbij betrokken zijn (Intern Begeleiders, consultants, hoogbegaafden specialist, taalcoördinator ...) en wie verantwoordelijk is voor welk onderdeel.

2.2. De Intern Begeleider (IB-er)

Binnen de school worden de taken afgebakend vanuit de volgende basisprincipes: De directeur is integraal verantwoordelijk voor alle gebieden waarover de school aan het bestuur verantwoording aflegt. De intern begeleider zorgt daarbinnen dat alle leerkrachten de ondersteuning kunnen krijgen, die ze nodig hebben om hun primaire taak goed uit te kunnen voeren (zie bijlage taakbeschrijving). Dit leidt tot een coachende en begeleidende rol. De intern begeleider coacht leerkrachten op de werkvloer zodat zij hun leerkrachtvaardigheden optimaal leren benutten en versterken. Speerpunt voor De Stappen is hierbij is een goed klassenmanagement, dat ruimte schept voor de eerste twee ondersteuningsniveaus.

De Intern Begeleider houdt zich daarnaast bezig met de opbrengsten van het onderwijs, zet als lid van het aansturingsteam van de school de lijnen uit en zorgt voor implementatie hiervan.

2.3. De consultant

Het samenwerkingsverband Plein013 heeft consultants die de scholen ondersteunen bij het organiseren van Passend Onderwijs (zie bijlage). De consultants zijn structureel gelijkwaardig beschikbaar voor alle scholen en worden bekostigd door het samenwerkingsverband.

De consultant is gericht op de ondersteuningsbehoeften van de kinderen en het primaire proces in de klas; de planmatige onderwijsaanpak van individuele kinderen, het vaststellen van de onderwijsbehoeften van de leerling aan de hand van de vijf IVO-velden en het ondersteunen van leraren in hun dagelijkse praktijk. Daarnaast adviseert de consultant bij de schoolontwikkeling op het terrein van extra ondersteuning, geeft hij inhoudelijke ondersteuning (feedback) op de intern begeleider en begeleidt in de verdere inhoudelijke ontwikkeling van het ondersteuningsprofiel.

Naast de inzet van de consultant is het mogelijk gebruik te maken van expert-uren van een andere consultant, die over specifieke expertise beschikt met betrekking tot de hulpvraag van de school.

2.4. De Vertrouwens Contactpersoon (VCP) en aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling.

De Interne Vertrouwens Contactpersonen zijn leerkrachten die zich gespecialiseerd hebben met een opleiding tot vertrouwenspersoon. Bij klachten over ongewenste omgangsvormen op school zoals: pesten, ongewenste intimiteiten, discriminatie, agressie en geweld kunnen ouders en kinderen een beroep doen op de ondersteuning van de Interne Contactpersonen. Zij luisteren, geven informatie over mogelijke vervolgstappen en advies. Op De Stappen zijn twee leerkrachten als VCP-ers werkzaam.

Eén intern begeleider is geschoold als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling. Op onze school hanteren wij de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

2.5. Schoolmaatschappelijk werk (SMW)

De Stappen maakt gebruik van schoolmaatschappelijk werk. SMW biedt ondersteuning voor leerkrachten, Intern Begeleiders, ouders en leerlingen. Als een leerkracht opmerkt dat er zorgen zijn over een leerling dan kan hij dit bespreken met de Intern Begeleider (IB-er). Gaat het hierbij om een probleem op het sociaal-emotionele vlak dan kan de IB-er, afhankelijk van de aard en de ernst van de problemen, de schoolmaatschappelijk werker inschakelen. Ouders worden hierbij betrokken en geven hiervoor altijd toestemming.

Ouders kunnen ook voor zich zelf of voor hun kind advies en ondersteuning vragen bij SMW.

Daarnaast zijn er voor ouders inlooptsprekuren, zodat zij op een vrijblijvende manier met vragen direct bij algemeen maatschappelijk werk (IMW) terecht kunnen.

2.6. Jeugdgezondheidszorg

Tijdens de basisschoolperiode krijgt ieder kind te maken met de Jeugd Gezondheidszorg (JGZ). De JGZ werkt in teams die bestaan uit een jeugdarts, een jeugdverpleegkundige, een logopediste en een assistente. De teams zijn gespecialiseerd in het voorkomen, vaststellen en helpen oplossen van problemen met betrekking tot de gezondheid, groei en ontwikkeling bij jeugdigen. Kinderen worden onder schooltijd uitgenodigd voor een periodiek gezondheidsonderzoek. Een leerling, ouder of leerkracht kan het JGZ-team altijd consulteren wanneer er vragen zijn of wanneer er zich problemen voordoen, bv. bij twijfel over groei of gehoor, maar ook op psychosociaal gebied, zoals angst of hyperactiviteit.

De schoolverpleegkundige is lid van het extern ondersteuningsteam. De logopedist houdt zich bezig met het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van stoornissen van adem, stem, mondgedrag, luisteren, taal en spraak. Naast deze individuele zorg houdt de GGD zich in relatie tot kinderen bezig met vaccinatie, hygiëne en veiligheid, preventieve tandzorg, gezondheidsvoorlichting en –opvoeding.

2.7. De Beeldbegeleider

Beeld begeleiding (BB) kent meerdere toepassingsgebieden en kan zo op verschillende terreinen een bijdrage leveren aan het bereiken van onze doelstellingen. De volgende vier toepassingsgebieden hanteren we op De Stappen:

1. Onderwijskundige ontwikkelingen en innovaties
2. Professionele ontwikkeling op (sub)teamniveau
3. Professionele ontwikkeling op individueel niveau
4. Leerlingenbegeleiding.

De huidige onderwijsontwikkelingen en innovaties binnen de eigen school kunnen door middel van beeldbegeleiding in kaart worden gebracht, worden gevolgd en verder worden ontwikkeld. Op (sub)teamniveau kan aan de professionele ontwikkeling van leerkrachten gewerkt worden. Intervisie, collegiale consultatie en Good Practices kunnen met beeldbegeleiding worden ingezet.

Ook aan de professionele ontwikkeling van een individuele leerkracht kan beeldbegeleiding een waardevolle bijdrage leveren. Persoonlijke doelen vanuit een Persoonlijk Ontwikkelplan (POP), een persoonlijke leervraag of een ander (extern) begeleidingstraject kunnen uitgangspunt zijn.

Beeldbegeleiding kan eveneens ingezet worden voor leerlingbegeleiding, zowel op individueel als op (sub)groepsniveau. Een traject kan zich richten op het aanleren van specifieke vaardigheden, op de interactie met de leerkracht en/of medeleerlingen of op andere specifieke begeleidingsvragen afgestemd op de onderwijs- of ondersteuningsbehoeften van de leerling(en).

Het protocol 'Beeldbegeleiding op De Stappen' geeft zicht op de inzet en de uitvoering van beeldbegeleiding op De Stappen (zie bijlage).

2.8. De ouders

Passend onderwijs wil bereiken dat elk kind de ondersteuning krijgt die nodig is. Om Passend Onderwijs te kunnen realiseren is samenwerking tussen school en ouders van het grootste belang. Ouders/verzorgers zijn onze belangrijkste partner. Zij kennen het kind in de thuissituatie, wij kennen het kind in de schoolsituatie. Samen vullen we dat aan. Samenwerken betekent elkaar als partner zien. Er is hierbij geen sprake van gelijkheid; de rollen, taken en verantwoordelijkheden zijn niet gelijk, maar wel van gelijkwaardigheid. De school bepaalt het onderwijs. De wensen en de inbreng van ouders over het onderwijs aan hun kind moeten gezien worden als input voor kwaliteitsverbetering. Het betekent ook dat we van elkaar kunnen verwachten dat we elkaar steunen, afspraken nakomen en informatie met elkaar delen. Communicatie met elkaar over het kind is heel belangrijk.

Aanmelden door ouders

Voor kinderen die nog niet op de basisschool zitten, maar wel te maken hebben met extra begeleiding (bijvoorbeeld GGZ, Jeugdzorg, Medisch Kinder Dagverblijf) heeft het samenwerkingsverband een apart loket ingericht waar ouders terecht kunnen.

De belangrijkste verandering binnen Passend Onderwijs voor ouders is dat scholen en schoolbesturen zorgplicht hebben. Ouders hoeven niet meer zelf op zoek naar een passende school. De zorgplicht ligt bij de school waar het kind is ingeschreven en geldt voor de hele periode dat een kind op die school zit. Dat betekent dat de zorgplicht al begint als ouders hun kind voor het eerst aanmelden.

Daarom gelden voor het aanmelden van kinderen de volgende wettelijke afspraken:

- Een kind moet minimaal 3 jaar zijn om te kunnen worden aangemeld op een school.
- Aanmelden op een school moet schriftelijk gebeuren door de ouders.
- Aanmelden moet minimaal 10 weken voor de eerste schooldag.

Als ouders het vermoeden hebben dat hun kind extra ondersteuning nodig zal hebben, dan moeten ze dit melden bij de aanmelding. Ouders moeten ook alle relevante informatie (zoals onderzoeken en rapportages) aan de school doorgeven. Indien de school niet in staat is om de extra ondersteuning zelf te bieden, wordt in overleg met de ouders een andere school gezocht die een passende onderwijsplek aanbiedt, waar het kind wel het onderwijs krijgt waar het recht op heeft. Dit kan zijn een andere basisschool, een speciale basisschool of een school voor speciaal onderwijs. De school heeft hiervoor 10 weken de tijd. De afspraken rondom aanmelding en inschrijving op De Stappen zijn vastgelegd (zie bijlage).

2.9. Het Samenwerkingsverband Plein 013

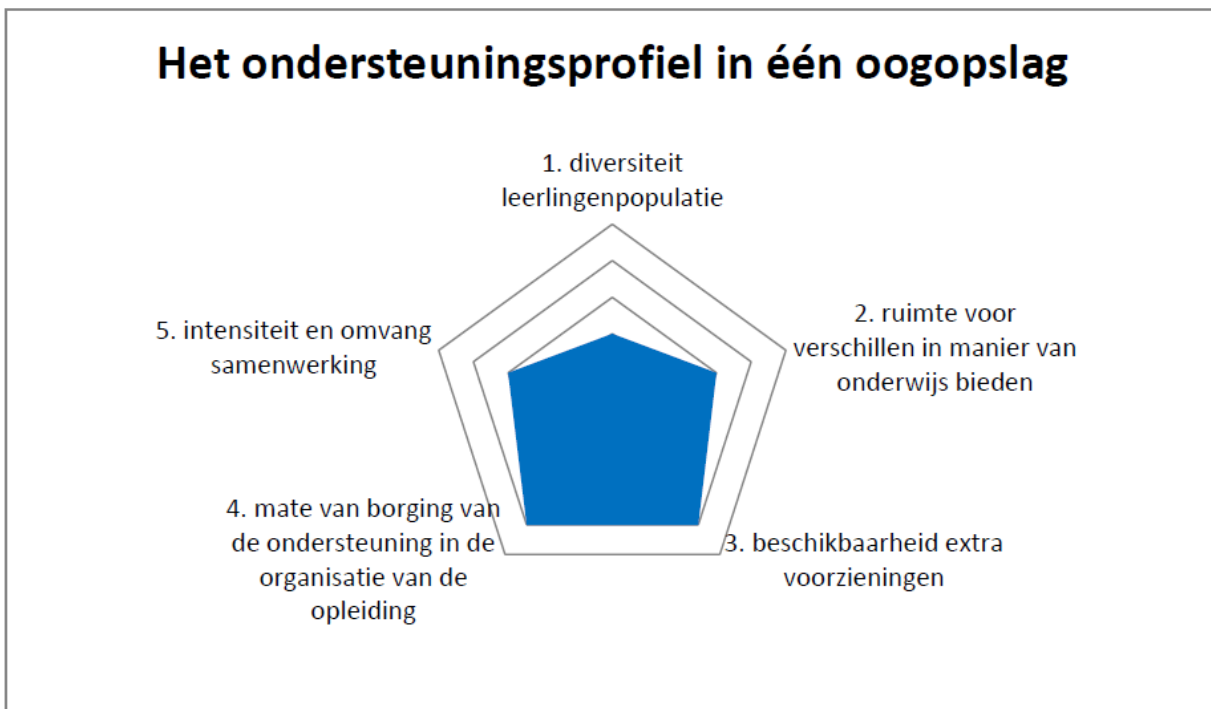
Passend onderwijs betekent voor ons samenwerkingsverband dat wij onderwijs aanbieden voor iedere leerling passend bij zijn of haar onderwijsbehoefte en mogelijkheden. Het is de ambitie om binnen het regulier basisonderwijs, en waar nodig in het speciaal (basis) onderwijs, een zodanig gedifferentieerd onderwijsaanbod te creëren, dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen.

Het bestuur Xpect Primair, waar onze school onder valt, werkt met vijftien andere schoolbesturen in de regio samen in het samenwerkingsverband Plein 013. Dit is het samenwerkingsverband waarin de schoolbesturen afspraken maken over Passend onderwijs. De afspraken die in Plein 013 worden gemaakt gelden voor alle aangesloten 90 scholen, dus ook voor De Stappen. Daarnaast adviseert en ondersteunt Plein 013 onze school bij het vormgeven van Passend onderwijs.

3. HET ONDERSTEUNINGSPROFIEL

3.1. Het School-ondersteuningsprofiel

In december 2015 is de IVO Audit voor passend onderwijs afgenomen op De Stappen (zie bijlage). Over het geheel genomen is de Stappen te karakteriseren als een **netwerkschool**, met elementen van een smalle ondersteuningsschool. De aangegeven groeimogelijkheden op het algemene onderwijsconcept van de school en de vijf velden bieden kansen om meer leerlingen met speciale onderwijsbehoeften onderwijs te kunnen bieden, maar ook om de ‘gewone’ leerlingen meer aan hun specifieke onderwijsbehoeften aangepast onderwijs te bieden.

Over het geheel genomen is basisschool De Stappen te karakteriseren als een **netwerkschool met elementen van een smalle ondersteuningsschool**.

Er zijn verbanden tussen de vijf onderdelen van het ondersteuningsprofiel. De diversiteit van de leerlingenpopulatie(1) zegt iets over de noodzaak van omgaan met verschillen (2). De effectiviteit van extra voorzieningen (3) hangt samen met het onderwijsconcept (2). Enzovoort.

Elk van de vijf onderdelen van het profiel is weergegeven op een vijfpuntschaal in een van de punten van bovenstaande vijfhoek: van beperkt (dicht bij het centrum van de vijfhoek) tot ruim (aan de buitenrand van de vijfhoek). Deze visualisatie is bedoeld als ‘radar’ voor opvallende kenmerken van het profiel; er is geen ‘wenselijke’ vorm.